

לישראל	ההגנה	צבא
צה"ל	דובר	חטיבת
צה"ל	דובר	לשכת
המידע	חופש	תא
03-5698367/6365		טל':
תשע"ח	אלול	ב'
2018	אוגוסט	13

לכבוד,
עו"ד יוסף בן ברוך
ארגון "לביא"

שלום רב,

הנדון: פנייתך בנושא מידע על נהלי העבודה של צה"ל עם מכוני חינוך

1. בהמשך לפנייתך בנושא שבנדון מצורפת רשימת המכונים (נספח א') שחיל החינוך והנוער בחר לצורך העברת פעילויות חינוך בצה"ל, בחלוקה לפי דרג קהל היעד וסוגי תכני חינוך.
2. כמו כן, מצורפת רשימת הקריטריונים (נספח ב') שנקבעה על ידי חיל החינוך והנוער לבחינת מכונים אזוריים המבקשים לקחת חלק בפעילויות החינוך של צה"ל. חיל החינוך והנוער מבצע באופן שוטף בקרה ופיקוח על המכונים. יצוין, כי הרשימה עשויה להתעדכן מעת לעת בהתאם לצרכי צה"ל ולמדיניות חיל החינוך והנוער.
3. ביחס למבוקש בסעיף א' לפנייתך, יצוין, כי בעבודת המטה שנערכה לבחירת המכונים האזוריים לקחו חלק בעלי תפקידים מחיל החינוך והנוער, משרד הביטחון והפרקליטות הצבאית. לא נערך פרוטוקול בדיונים שהתקיימו בנושא ואין תיעוד למספר המפגשים שהתקיימו. התוצרים של עבודת המטה הם הקריטריונים האמורים ורשימת המכונים שנבחרו להעביר פעילויות חינוך בצה"ל, שנקבעה בהתאם לקריטריונים.
4. עוד יצוין כי בנוסף למכונים שפורטו לעיל, פועלת בצה"ל תכנית בשיתוף מכון מנדל המיועדת לפיתוח מנהיגות חינוכית בקרב מפקדים בדרגות רס"ן-סא"ל. לתכנית זו מתמיינים קצינים אשר מגישים את מועמדותם מבעוד מועד ועוברים מספר שלבי מיון וראיונות, כאשר מדי שנה מתקבלים כ-20 חניכים. הלימודים מתקיימים יום בשבוע לאורך שנה. התכנית מאושרת על ידי קצין חינוך ונוער ראשי, והיא שונה במתכונתה משאר פעילויות החינוך שפורטו בנספח זה כיוון שנערכת בהתקשרות נפרדת.

נספח א' - רשימת המכונים המאושרים להתקשרות עם צה"ל:

שם המכון	תוכן	דרגים מאושרים לעבודה	הכשרות מקצועיות בהם המכון פועל בנוסף לדרגים המאושרים
1	אל סם	הבחירה בחיים	חיילי חובה ומעלה
2	בית העדות ניר גלים	זיכרון השואה	חיילי חובה ומעלה
3	בית טרזין	זיכרון השואה	חיילי חובה ומעלה
4	לוחמי הגטאות	זיכרון השואה	חיילי חובה ומעלה
5	גורם אנושי	הבחירה בחיים	חיילי חובה ומעלה
6	הקרן למורשת הכותל	מורשת צה"ל	חיילי חובה ומעלה
7	הרשות למלחמה בסמים	הבחירה בחיים	חיילי חובה ומעלה
8	יד ושם	זיכרון השואה	חיילי חובה ומעלה
9	יד לשריון	מורשת צה"ל	חיילי חובה ומעלה
10	יד מרדכי	זיכרון השואה	חיילי חובה ומעלה
11	מורשת גבעת חביבה	זיכרון השואה	חיילי חובה ומעלה
12	מרטון יוזמות חינוכיות	הבחירה בחיים	חיילי חובה ומעלה
13	מרכז משמעות	זיכרון השואה	חיילי חובה ומעלה

		חיילי חובה ומעלה	זיכרון השואה	14 משואה
		חיילי חובה ומעלה	זיכרון השואה	15 שם עולם
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	זהות ותודעה יהודית, ידיעת הארץ	16 אסנט
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	מורשת צה"ל, ציונות	17 בית בן גוריון ת"א
חיילי חובה	קורס מפקדי נוער וקהילה			
חיילי חובה	פרק משימה			
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	ציונות, מורשת המדינה	18 בית העצמאות
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	זהות ותודעה יהודית, ציונות, חברה ישראלית	19 בית התפוצות
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	ערכים, חברה ישראלית	20 בית מורשה
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	ידיעת הארץ	21 בית ספר שדה- שדה בוקר
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	מורשת צה"ל, זהות ותודעה יהודית, ידיעת הארץ	22 בית ספר שדה כפר עציון
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	כבוד האדם	23 בית קובי
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	קידום אוכלוסיות	24 דרך כפר
		פיקוד זוטרי- מ"כים ומעלה	זהות ותודעה יהודית	25 דרכי אבות

		פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה	ידיעת הארץ	26	המועצה לישראל יפה
		פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה	מורשת צה"ל, ציונות, ידיעת הארץ	27	המועצה לשימור אתרי מורשת בישראל
		פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה	מורשת צה"ל, החברה הישראלית, ציונות, זהות ותודעה יהודית, ידיעת הארץ	28	המכון למורשת בן גוריון
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה	חברה ישראלית, ציונות, זהות ותודעה יהודית, ידיעת הארץ	29	יד יצחק בן צבי
חיילי חובה	יחידות ההסברה				
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה באישור רמ"ד תוכן	ידיעת הארץ	30	יש לאן
חיילי חובה	חינוך והסברה				
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה באישור רמ"ד תוכן	ידיעת הארץ	31	ישראל כל אחד יכול
חיילי חובה	חינוך והסברה				
		פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה	ידיעת הארץ	32	מכון הרעות
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	פיקוד זוט-ר- מ"כים ומעלה	קידום אוכלוסיות	33	מכון פירשטיין

חיילי חובה	הכשרות קורס הוראה והדרכה				
		פיקוד זוטר- מ"כים ומעלה	ביסל"מ, ידיעת הארץ, זהות ותודעה יהודית	נאות קדומים	34
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	פיקוד זוטר- מ"כים ומעלה	הסכסוך הערבי ישראלי	סקיוריטיץ'	35
חיילי חובה	הכנה לתעסוקה מבצעית באיו"ש.				
		פיקוד זוטר- מ"כים ומעלה	ציונות, זהות ותודעה יהודית	עיר דוד	36
		פיקוד זוטר- מ"כים ומעלה	ידיעת הארץ	פארק אריאל שרון	37
		פיקוד זוטר- מ"כים ומעלה	ידיעת הארץ, מורשת צה"ל, זהות ותודעה יהודית	בית ספר שדה שער הגיא	38
		פיקוד זוטר- מ"כים ומעלה	מורשת צה"ל	מערת הפלמ"ח	39
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	פיקוד זוטר- מ"מ ומעלה	חברה ישראלית, ידיעת הארץ וערכים	המעורר	40
חיילי חובה	הכשרות יסוד- חיל החינוך והנוער				

		פיקוד זוטר- מ"מ ומעלה	ציונות, חברה ישראלית, מורשת צה"ל, זהות ותודעה יהודית	הספרייה הלאומית	41
		פיקוד זוטר- מ"מ ומעלה	ידיעת הארץ, זהות ותודעה יהודית	מדרשת חיספין	42
		פיקוד זוטר- מ"מ ומעלה	ציונות, זהות ותודעה יהודית	שיטים	43
		סרן ומעלה	ערכים	אתיקה- פיתוח חשיבה ערכית	44
		סרן ומעלה	קידום אוכלוסיות	בית ברל	45
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	מורשת צה"ל, חברה ישראלית	בית יגאל אלון	46
מ"כים ומעלה	הכנת קורס מ"כים				
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	ידיעת הארץ, ציונות	בשביל החינוך	47
חיילי חובה	מש"קיות הסברה				
		סרן ומעלה	מורשת צה"ל	גבעת התחמושת	48
		ביקור חיילים במוזיאון			
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	חברה ישראלית, זהות ותודעה יהודית	גשר	49
מ"כים ומעלה	פיקוד זוטר- הכשרות- במסגרת מדרשת הר גילה בלבד				

		סרן ומעלה	חברה ישראלית, מדינה יהודית- דמוקרטית	הליגה נגד השמצה	50
		סרן ומעלה	חברה ישראלית, זהות ותודעה יהודית	המדרשה באורנים	51
		סרן ומעלה	ציונות, חברה ישראלית, זהות ותודעה יהודית	המדרשה למנהיגות ציונית תבור	52
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	קידום אוכלוסיות, כבוד האדם	המרכז הישראלי לכבוד האדם	53
חיילי חובה בחיל החינוך והנוער	קורס חוסן				
		סרן ומעלה	ערכים	המרכז לניהול ואימון עפ"י ערכים	54
		סרן ומעלה	מורשת צה"ל	העמותה הישראלית להיסטוריה צבאית	55
		סרן ומעלה	ידיעת הארץ, חברה ישראלית, זהות ותודעה יהודית	זהות מקום	56
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	כבוד האדם	חוש"ן	57
חיילי חובה	מאבחנות פסיכוטכניות				
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	ערכים	חינוך במעשה	58
חיילי חובה	חיילים בקורס אופק				
מ"מ ומעלה	הכנת סגל של השלמת חיל החינוך והנוער				

		סרן ומעלה	זהות ותודעה יהודית, ציונות, חברה ישראלית	מוזיאון א"י ת"א	59
		סרן ומעלה	חברה ישראלית בירושלים	מוסרה	60
		סרן ומעלה	חברה ישראלית	מליץ	61
		סרן ומעלה	הבחירה בחיים	מלכישוע	62
	סיורים לדרג פיקוד זוטר, מ"כים ומעלה	סרן ומעלה	ציונות	מנהלת עי עולם - ת"א	63
		סרן ומעלה	ציונות, חברה ישראלית	מעלה	64
		סרן ומעלה	ציונות	מרכז הרצל	65
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	חברה ישראלית, מורשת צה"ל, ציונות, מדינה יהודית- דמוקרטית	מרכז יצחק רבין	66
צוערים	השלמה חילית- חיל החינוך והנוער				
		סרן ומעלה	ציונות, חברה ישראלית, מדינה יהודית-דמוקרטית	מרכז מורשת בגין	67
		סרן ומעלה	ציונות	מרכז פרס לשלום	

		סרן ומעלה	ידיעת הארץ	עתיד במדבר	68
		סרן ומעלה	קידום אוכלוסיות	קוביית רוטשילד	69
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	סרן ומעלה	הבחירה בחיים	רטורנו	70
חיילי חובה- מפקדים	סגלי חוות השומר ומחוו"ה אלון				
		סרן ומעלה	ערכים	שמיים	71
		סא"ל ומעלה	זהות ותודעה יהודית, חברה ישראלית, ציונות	בינ"ה	72
		סא"ל ומעלה	מדינה יהודית- דמוקרטית	המכון הישראלי לדמוקרטיה	73
		סא"ל ומעלה	חברה ישראלית, ציונות, זהות ותודעה יהודית, מדינה יהודית-דמוקרטית	המכללה למדינאות	74
		סא"ל ומעלה	ערכים	המרכז לאתיקה בירושלים	75
		סא"ל ומעלה	חברה ישראלית, ערכים, ציונות, מדינה יהודית-דמוקרטית	הרטמן	76
		סא"ל ומעלה	חברה ישראלית	מרכז טאוב	77
		סא"ל ומעלה	חברה ישראלית, מדינה יהודית- דמוקרטית	פורום קהלת	78
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	-	קידום אוכלוסיות	עמותת דרייב	79

חיילי חובה בחיל החינוך והנוער	קורס חוסן				
הדרג בהכשרה	סוג ההכשרה	-	אוכלוסיות ייחודיות- כשירות מפקדים	רופין	80
חיילי חובה בחיל החינוך והנוער	סגלי סיב"ה				

**נספח ב': רשימת הקריטריונים שנקבעה על ידי חיל החינוך והנוער לבחינת מכונים
אזרחיים המבקשים לקחת חלק בפעילויות החינוך של צה"ל:**

מדרג איתור הגופים לעבודה עם צה"ל: (תינתן עדיפות עפ"י המדרג)

- א. גופים ממלכתיים או הפועלים מתוקף חוק מדינה.
- ב. מלכ"רים ומוסדות אקדמיים.
- ג. גופים פרטיים.

כלל המכונים במדרג, מגופים ממלכתיים ועד פרטיים נדרשים לעמוד בקריטריונים הבאים:

1. הפעילות של המכון אינה סותרת את ערכי הצבא ואת התפיסות החינוכיות של צה"ל, ותואמות את תכליות החינוך.
2. המכון עוסק באחד או יותר מתחומי הליבה החינוכיים בצה"ל: ציונות, כבוד האדם, בחירה בחיים (סמים, אלכוהול, בטיחות בדרכים, אובדנות), צבא במדינה יהודית-דמוקרטית, ממלכתיות, קידום אוכלוסיות, הנחלת זיכרון השואה, מורשת צה"ל, ירושלים, זהות ותודעה יהודית, ידיעת הארץ, מנהיגות, רשתות חברתיות, החברה הישראלית, צבא-חברה, אתיקה, הסכסוך הערבי-ישראלי.
3. המכון אינו עוסק בפעילות פוליטית ואינו פועל במסגרת או בתמיכה מפלגתית- נדרשת הצהרת מנכ"ל.
4. המכון הינו בעל ניסיון של שלוש שנים לפחות בפיתוח, כתיבה ומימוש תכניות חינוכיות בתחומי התוכן האמורים, עבור גופים ממשלתיים או מוסדיים.
5. המכון מומחה תוכן בתחומו המחזיק ב :
 - א. גוף מחקר או גוף פיתוח.

וגם ב

- ב. אנשי תוכן מובילים או תכניות מקוריות.